

NATURSTEN I BYGGANDET

ABV015

Building with Stone

Antal högskolepoäng: 6. **Betygskala:** UG. **Nivå:** G2 (Grundnivå, fördjupad).

Undervisningsspråk: Kursen ges på begäran på engelska. **Valfri för:** A4. **Kursansvarig:**

Professor Kerstin Barup, kerstin.barup@byggark.lth.se, Bebyggelsevård. **Kan ställas in:**

Vid mindre än 10 anmälda. **Begränsat antal platser:** Ja. **Urvalskriterier:** Förtur för A-studenter samt deltagare i fördjupningskursen "Modernismens byggnader" ABV065.

Prestationsbedömning: I kursen ges fortlöpande återkoppling av kunskapsnivån hos den enskilde studenten och i grupp. För godkänd kurs krävs minst 80 % obligatorisk närvaro på föreläsningar, seminarier, workshops och studiebesök samt godkänd projektuppgift och tentamen. Projektuppgiften presenteras muntligt och skriftligt i ord och bild vid en gemensam genomgång i slutet av kursen. **Hemsida:** <http://www.bv.lth.se>.

Syfte

Syftet med kursen är att studenten skall kunna förstå, diskutera och analysera samt tillämpa kunskaper om natursten inom områdena; baskunskaper om materialet, egenskaper och bearbetningsprocesser, användning och tillämpning av natursten exteriört, interiört samt vid utemiljöer i Sverige men även inom ämnesområden som restaurering och konservering samt förvaltning och underhåll.

Mål

Kunskap och förståelse

För godkänd kurs skall studenten

- förstå och tillämpa centrala begrepp för att kommunicera och diskutera natursten som material i byggprocessen samt diskutera utvecklings- och istandsättningsidéer.
- ha kunskaper om natursten som material, dess egenskaper, användningsområden och tillämpning.
- förstå förutsättningarna för hanteringen av natursten i historisk och samtida byggnadsprocess samt ha kännedom om stenens bearbetning och konservering i underhåll, byggande och i restaureringsprojekt.

Färdighet och förmåga

För godkänd kurs skall studenten

- kunna utföra konsekvensanalys av ändringsförslag med utgångspunkt i kulturhistorisk, teknisk och funktionella värden.

- utveckla projekt utifrån teknisk, estetisk och funktionell kvalitet, presentera visioner av ändrings- och förnyelseförslag med modern presentationsteknik.
- ha förmåga att utveckla kritiskt tänkande, självständig problemlösning, förmåga att argumentera och övertyga samt att arbeta individuellt och i grupp.
- kunna undersöka och förstå funktionella, tekniska, och estetiska kvalitéer i kulturhistoriska byggnader eller bebyggelsemiljöer men också utveckla kreativ förmåga och innovativt tänkande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För godkänd kurs skall studenten

- kunna tillämpa myndigheternas krav på byggnadsprocesser samt aktuella varsamhetskrav vid ändring och förnyelse av en byggnad eller miljö.
- kunna tillämpa en helhetssyn på byggnaden med hänsyn till hälsa, miljö, klimat, säkerhet och tillgänglighet.

Innehåll

Istandsättning, förvaltning och förnyelse av vårt arkitektur arv fordrar kunskap om byggtekniker, metoder och material. Kursen fokuserar på ett av våra mest beständiga material - natursten samt dess tillämpning i bygg- och förvaltningsprocessen. Natursten är ett klassiskt byggmaterial med många uttrycksmöjligheter. Egenskaperna är väl kända och dokumenterade, inte minst genom praktisk användning i olika tiders byggnader.

Kursen kommer bl a att behandla och diskutera naturstenens egenskaper som material, dess funktion, teknik och estetik samt metoder vid byggande med sten.

I kursen ingår moment som projektarbete i grupper, analys av fasader och byggnadsdelar av sten, praktisk workshop i Stenriket med handledning på plats av experter inom stenhantlingens olika processer.

Kursen omfattar föreläsningar, stads- och parkvandringar, laborationer i medverkan av fackhantverkare och studiebesök till stenindustrin och dess olika led - från brytning till förädling. Ett projektarbete (enskilt eller i grupp) med handledning genomförs under kursens gång.

Kursen innefattar följande delar; geologisk översikt av natursten, svenska bergarter och mineral, egenskaper, stensorter, brytning av sten, bearbetning och ytbearbetning, sten i arkitekturen, historisk och samtida, användning av sten i byggande och anläggning samt underhåll och konservering av sten.

Litteratur

Andersson O. H: "Bergens möte", Svenska Turistföreningens årsbok 1990: Tema: sten.
Ashurst, J. & Dimes, F: Conservation of Building and Decorative Stone. Elsevier 2004.
ISBN: 0-7506-3898-2

Burström, P.G: "Byggnadsmaterial & Uppbyggnad, tillverkning och egenskaper". Studentlitteratur AB 2001. Valda delar. ISBN: 9-1440-1176-8

"En handbok om natursten". Sveriges Stenindustriförbund, Johanneshov. Tillhandahålls av kursledningen.

"Natursten i byggnader, Teknik & Historia", serie utgiven av Riksantikvarieämbetet och Statens Historiska Museer, 1995. ISBN: 91-7209-035-9

"Natursten i byggnader, Stenen i tiden, från 1000-talet till 1940", serie utgiven av Riksantikvarieämbetet och Statens Historiska Museer, 1996. ISBN 91-7192-880-4

"Skånsk sten, skönhet och möda", Skånes Hembygdsförbund Årsbok 2002, Lund 2002.
ISSN: 1650-1292